

DEEL II

De heilige Qor'aan

De betrouwbaarheid van zijn tekst;
zijn kenmerkende leerstellingen en waarheden

De HEILIGE QOR'AAN

De Heilige Qor'aan handhaaft zijn oorspronkelijkheid

In het eerste gedeelte van deze inleiding is reeds aangetoond, dat van alle Heilige Schriften, die naar men beweert vóór de Qor'aan zijn geopenbaard, geen enkele ongeschonden in haar oorspronkelijke tekst bewaard is gebleven. Integendeel, zij zijn alle zodanig bewerkt, dat de ernstige zoeker naar waarheid het niet mogelijk vindt, welke van deze dan ook als praktische leidraad voor de juiste levenswandel aan te nemen. In tegenstelling hiermede is de tekst van de Qor'aan ongeschonden in zijn oorspronkelijke vorm bewaard gebleven: ieder woord is door de eeuwen heen zonder enige bewerking, wijziging of interpolatie tot ons gekomen in dezelfde zuiverheid, waarin het ongeveer veertienhonderd jaren geleden aan de Heilige Profeet is geopenbaard.

Betrouwbaarheid van de tekst van de Heilige Qor'aan

De openbaring van de Qor'aan is begonnen toen de Zending van de Heilige Profeet haar aanvang nam. De eerste openbaring, slechts enige verzen bevattend, werd door hem in de grot Hira ontvangen. Hierna werd de openbaring tot aan de dood van de Profeet voortgezet. Zodoende strekte zich de periode, waarin de gehele Qor'aan werd geopenbaard, over drie en twintig jaar uit. Wij weten uit de getuigenis van tijdgenoten van de Profeet dat de openbaring in het begin bij tussenpozen en in kleine stukken tot hem kwam, doch na verloop van tijd werd het geopenbaarde vaker en in grotere gedeelten gegeven, totdat in de laatste jaren van de Profeet de openbaring tot een bijna voortdurende stroom was aangezwollen.

Waarom werd de Heilige Qor'aan geleidelijk geopenbaard?

Dit vond zijn verklaring o. a. in het feit, dat de in deze openbaring vervatte leerstellingen voor het volk geheel nieuw waren en in hun volle strekking slechts geleidelijk konden worden verwerkt. Om deze reden is de Qor'aan in het begin in kleine gedeelten geopenbaard. Doch zodra men de grondbeginselen van de Islam ten volle begreep en het de mensen gemakkelijker viel de in de Qor'aan behandelde leerstellingen en onderwerpen te verstaan, begon de openbaring sneller en in grotere gedeelten door te komen. De bedoeling was ten slotte alle Moslims in staat te stellen de leerstellingen van de Qor'aan ten volle te begrijpen.

Nog een andere reden voor deze wijze van openbaring lag in het feit dat het aantal Moslims in het begin zeer klein was; volgens het goddelijk plan werden daarom, teneinde de tekst van de Qor'aan volkomen ongeschonden te houden en daarover generlei twijfel te laten bestaan, vooreerst slechts kleine gedeelten tegelijk geopenbaard en wel zo, dat er tussen de openbaring van een groep van verzen en die van de volgende groep steeds een tussenpoos verliep, die zich soms over verscheidene maanden uitstreekte. Op deze wijze werd het kleine aantal Moslims in de gelegenheid gesteld, om elk gedeelte van het geopenbaarde geheel van buiten te leren, waardoor over het ongeschonden blijven van de tekst geen twijfel kon bestaan. Toen het aantal Moslims ging toenemen en het veilig en ongeschonden houden van de tekst van de Qor'aan daarom

gemakkelijker werd, begon de openbaring sneller door te komen. Tegen het levenseinde van de Profeet overschreed het aantal Moslims de honderdduizend en het uit het hoofd leren van de Qor'aan werd zeer algemeen. Toen kwam de openbaring nog sneller. Door dit goddelijke plan werd de zuiverheid van de tekst van de Qor'aan geheel buiten twijfel gesteld.

BETROUWBAARHEID VAN DE TEKST VAN DE QOR'AAN TOT AAN DE OSMAANSE TIJD

Van 'Osman tot heden

Gedurende het Chilafat van Osman werden zeven exemplaren van de Qor'aan naar verschillende delen van de Moslim-wereld verzonden en deze werden op hun beurt tot standaardteksten, waarvan weer andere copieën werden gemaakt, waarna in elke generatie, honderdduizenden gewoon waren de gehele tekst van de Qor'aan van buiten te leren. Zelfs de bitterste vijanden van de Islam beweren niet, dat er aan de tekst van de Qor'aan sinds de tijd van Osman is getornd. Zij, die de tekstzuiverheid van de Qor'aan in twijfel trachten te brengen, richten hun critiek op de tijd tussen de dood van de Heilige Profeet en het Chilafat van Osman.

Van de Heilige Profeet tot Osmans tijd

Telkens wanneer enig gedeelte van de Qor'aan aan de Heilige Profeet werd geopenbaard, leerde hij dit gedeelte van buiten. Door de gehele Qor'aan achtereenvolgens voortdurend op te zeggen, droeg hij het geopenbaarde in zijn geheel altijd in zijn geheugen. Buitendien werden de volgende maatregelen genomen, teneinde de tekst van de Qor'aan veilig en ongeschonden te houden:

Hoe heeft men de Qor'aan bewaard?

1. Zodra een openbaring door de Heilige Profeet werd ontvangen, werd deze naar zijn dictaat schriftelijk vastgelegd. Het is bekend, dat de Profeet voor dit doel een aantal mensen in dienst had. Van dezen zijn de namen van de volgende vijftien personen in de tradities (Fathol-Barie, bd. 9, blz. 19) vermeld:

1. Zaid bin Sabit
2. Obayy bin Ka'b
3. Abdullah bin Sa'd bin Abi Sarah
4. Zobair bin al-'Awwaam
5. Chalid bin Sa'id bin al'Aas
6. Aban bin Sa'id bin al'Aas
7. Hanzala bin al-Rabi' al-Asadi
8. Mo'aiqib bin Abi Fatima
9. Abdullah bin Arqam al-Zohrie
10. Shorahbiel bin Hasana
11. Abdullah bin Rawaha
12. Aboe Bakr
13. Omar
14. Osman
15. Ali

Telkens, wanneer de Heilige Profeet een openbaring ontving, zond hij om een dezer personen en dicteerde hem de tekst van hetgeen hem was geopenbaard.

2. Zoals bekend is, zijn de vijf dagelijkse gemeenschappelijke gebeden voor iedere Moslim verplicht, en er moet in elk van deze gebeden een gedeelte van de Qor'aan worden opgezegd, zodat elke Moslim een of ander gedeelte van de Qor'aan uit het hoofd kent. Indien nu iedere honderd van de meer dan honderdduizend tellende Metgezellen van de Profeet de gehele Qor'aan onder elkander uit het hoofd leerden, betekent dit dat de gehele Qor'aan duizenden malen in het geheugen van de Metgezellen moet zijn bewaard gebleven.

3. De gehele wet, leerstellingen, wijsbegeerte, morele voorschriften en andere beginselen van de Islam zijn in de Qor'aan vervat. Voor de opbouw en ontwikkeling van een volk zijn zij noodzakelijk. De Heilige Profeet placht Moslims op te leiden voor de vervulling der veelzijdige plichten en functies, die met de opbouw en leiding van een beschaafde cultureel ontwikkelde gemeenschap samenhangen. Er bestond bijvoorbeeld behoefte aan rechters, advocaten, uitleggers van leerstellingen en mensen, die de wettelijke en morele voorschriften van de Islam uiteenzetten. Al dergelijke personen waren daarom genoodzaakt de gehele Qor'aan uit het hoofd te leren.

IJver van de Moslims de Qor'aan uit het hoofd te leren

4. De Heilige Profeet onderstreepte de verdienstelijkheid van het van buiten leren van de Qor'aan: naar vermeld wordt, zeide hij zelfs dat, indien een mens de Qor'aan uit het hoofd leert, hij van de kwalen der Hel zal worden gered. God had de Heilige Profeet gezegend met metgezellen die steeds bereid waren zich op allerlei wijzen verdienstelijk te maken; het lag dus voor de hand, dat, toen de Profeet deze verklaring aflegde, de metgezellen zich in groten getale beijverden, de Qor'aan uit het hoofd te leren: dit deden zelfs degenen wier uitspraak niet zeer duidelijk was en die in het geheel geen geleerde mensen waren. Imam Ahamad bin Hanmbal vertelde op gezag van 'Abdullah bin Omar, dat een zekere man zich tot de Profeet wendde met de woorden: „O Boodschapper van Allah! Ik heb de Qor'aan wel in mijn geheugen gegrift, doch mijn verstand kan de volle betekenis ervan niet vatten.” Dit bewijst, dat niet alleen geleerden doch ook andere mensen gewoon waren, de Qor'aan van buiten te leren. Weer een andere overlevering, die door Imam Ahmad bin Hanmbal op hetzelfde gezag werd verteld, beweert, dat een zekere man zijn zoon naar de Heilige Profeet bracht en zei: „O Boodschapper van Allah! Deze mijn zoon blijft de gehele dag de Qor'aan opzeggen en brengt de nacht door met slapen.” De Heilige Profeet merkte hierbij op: „Waarom moet gij u dan bezorgd maken? Uw zoon brengt zijn dag door met God te gedenken, terwijl hij de nacht niet met enige overtreding doch met rustige slaap doorbrengt.” Hieruit blijkt, dat zelfs gewone mensen, die op een afstand van de Profeet woonden, zich het van buiten leren van de Qor'aan tot gewoonte hadden gemaakt.

De Qor'aan-leraars

5. Daar het volk steeds meer ijver toonde om de Qor'aan van buiten te leren, benoemde de Heilige Profeet vier hoofdleraars van de Qor'aan, die eerst zelf onder toezicht van de Heilige Profeet de Qor'aan uit het hoofd leerden, om daarna weer andere mensen er in te onderwijzen, de tekst van het Heilige Boek in hun geheugen te griffen. Deze vier gaven om de beurt onderwijs aan een

aantal andere mensen, die ook weer bekwaam werden om als Qor'aan-leraars op te treden. Deze vier waren:

1. Abdullah bin Mas'oe'd
2. Salim Maula Abi Hozaifa
3. Ma'az bin Djabal
4. Obayy ibn Ka'b

De eerste twee van deze personen waren Mekkanen die naar Medina waren getrokken, terwijl de laatste twee Ansari's waren (Bewoners van Medina). 'Abdullah bin Mas'oe'd werkte als gewone arbeider, Salim was een bevrijde slaaf, terwijl Ma'az en Obayy twee van de leidende mannen van Medina waren. Aldus benoemde de Heilige Profeet Qor'aanleraars uit mensen van verschillende standen, opdat iedereen zich zonder enige moeilijkheid tot één hunner zou kunnen richten, teneinde van hen te leren. De Heilige Profeet placht te zeggen: „Degenen onder u die de Qor'aan wensen te leren kunnen dit doen bij 'Abdullah bin Mas'oe'd, Salim Maula Abi Hozaifa, Ma'az bin Djabal of Obayy ibn Ka'b". Deze vier hadden de gehele Qor'aan onder toezicht van de Heilige Profeet geleerd. Doch ook vele andere metgezellen van de Profeet hadden rechtstreeks van hem gedeelten van de Qor'aan geleerd. Vermeld wordt dat op een keer, toen 'Abdullah bin Mas'oe'd bezig was de Qor'aan op te zeggen, 'Omar er op wees dat een bepaald woord op zekere wijze diende te worden uitgesproken. 'Abdullah bin Mas'oe'd protesteerde hiertegen en zei dat hij door de Heilige Profeet onderwezen was dit woord zò uit te spreken zoals hij het had uitgesproken. 'Omar bracht hem naar de Heilige Profeet en klaagde er over dat hij ('Abdullah bin Mas'oe'd) de Qor'aan niet op de juiste wijze reciteerde. De Heilige Profeet verzocht 'Abdullah bin Mas'oe'd het gedeelte van de Qor'aan waarover verschil van mening bestond op te zeggen en toen de Profeet de recitatie hoorde gaf hij 'Abdullah bin Mas'oe'd gelijk. Hierop maakte 'Omar de opmerking, dat hij door de Profeet onderwezen was het woord anders uit te spreken. Toen verzocht de Heilige Profeet ook hem het vers in kwestie op te zeggen en toen hij dit deed, zei de profeet hem dat ook zijn wijze van recitatie juist was.

Hieruit blijkt dat er behalve de vier metgezellen die door de Heilige Profeet in de gehele Qor'aan werden onderwezen, ook anderen bepaalde gedeelten van de Qor'aan van hem leerden. 'Omars opmerking dat hij een bepaald woord op zekere wijze had leren uitspreken bewijst, dat ook hij bepaalde gedeelten van de Qor'aan van de Heilige Profeet zelf leerde.

Het verschil van mening, dat tussen 'Omar en 'Abdullah bin Mas'oe'd was ontstaan, had geen betrekking op enige wijziging van de eigenlijke tekst van de Qor'aan: het ging slechts om een klinkerteken. De klinkertekens vormen namelijk een eigenaardigheid van de Arabische taal; bij bepaalde werkwoorden is een variatie ten opzichte van de klinkertekens toegelaten en heeft geen invloed op de betekenis. In bepaalde gevallen is bijvoorbeeld een lezing zowel met „a” als met „i” toegelaten, hetzij in het algemeen, hetzij als stam- of familie-gebruik. De Heilige Profeet gaf in erkenning van dergelijke gebruiken toestemming, afwijkende uitspraken als alternatief te aanvaarden, daar dit geen wijziging in de betekenis of zin van de woorden bracht. Daar de niet-Arabische sprekende volken niet vertrouwd zijn met deze eigenaardigheid van de Arabische taal, vervallen zij gauw in de misvatting, dat dergelijke afwijkende uitspraken een verandering van de tekst betekenen en dat de Heilige Profeet gewoon was bepaalde verzen van de Qor'aan aan verschillende personen op verschillende wijzen bij te brengen. In werkelijkheid geschiedde niets van dien aard. Die afwijkingen waarvan sprake is, zijn geen wijziging van de tekst

van een vers of zelfs wijzigingen van een woord. Dit waren uitsluitend gevallen van verschillende uitspraak van klinkertekens, die in de betekenis van het woord geen wijziging brachten. Het enige verschil was dat sommige stammen of families gewoon waren de tot bepaalde vervoegingen behorende werkwoorden op zekere wijze uit te spreken, en dit was toegelaten.

Andere recitators van de Qor'aan die de Qor'aan uit het hoofd kenden

Behalve de vier hoofdleraars van de Qor'aan, die door de Profeet zelf waren onderwezen, bestonden enige bekende recitators, die de Qor'aan in zijn geheel van buiten hadden geleerd. Dit waren onder anderen:

1. Zaid bin Sabit, die ook een der optekenaars van de openbaring was.
2. Aboe-Darda' Ansari (Bochari).
3. Aboe Zaid Qais bin Al-Sakan, een Ansari van de Banoe Nadjdjarstam waartoe de moeder van de Profeet behoorde. (Fat-hol-Barie, bd. 9, blz. 49).
4. Aboe Bakr, die naar vermeld wordt, van het begin af gewoon was de Qor'aan uit het hoofd te leren.
5. Ali kende niet alleen de Qor'aan uit het hoofd, maar kort na de dood van de Heilige Profeet belastte hij zich tevens met de taak de Qor'aan samen te stellen in de volgorde, waarin dit Heilige Boek was geopenbaard.
6. Nasa'i vertelt, dat ook 'Abdullah bin Omar de Qor'aan uit het hoofd kende en, in de loop van een nacht de tekst in zijn geheel placht te reciteren. Toen de Heilige Profeet dit te weten kwam, vermaande hij 'Abdullah bin Omar de recitatie in de loop van een maand te volbrengen en niet meer te proberen de gehele Qor'aan in een nacht op te zeggen, daar dit voor hem bezwaarlijk zou kunnen zijn.
7. Aboe Obaid vertelt, dat de volgende personen van de Mohadjirien (die van Mekka naar Medina ontvluchtten) de Qor'aan uit het hoofd hadden geleerd: Aboe Bakr, Omar, Osman, Ali, Talhah, Sa'd, Ibn Masoed, Hozaifah, Salim, Aboe Horairah, 'Abdullah bin Sa'ib, 'Abdullah bin Omar en 'Abdullah bin 'Abbas.
8. En van de vrouwen: Aishah, Hafsah en Ommi Salmah.

De meesten dezer hadden bij het leven van de Profeet en enigen hunner na zijn dood de Qor'aan van buiten geleerd. Ibn Abi Da'oed vermeldt in zijn boek, de Ash-Shari'ah, dat ook Tamiem bin Aus-ad-Dari en 'Oqbah bin 'Amir uit het midden van de Mohadjirien de Qor'aan uit het hoofd kenden. Door andere geschiedschrijvers worden ook 'Amr bin al-As en Aboe Moesa Ash'ari in deze lijst opgenomen.

Uit het midden van de Ansars (de bewoners van Medina) waren het de volgende van wie bekend staat, dat zij de Qor'aan van buiten leerden:

Obadah bin Samit, Ma'az, Madjma' bin Harisah, Fodailah bin Obaid, Maslamah bin Mochallad, Aboe Darda, Aboe Zaid, Zaid bin Sabit, Obayy bin Ka'b, Sa'd bin 'Obadah en Ommi Waraqah.

De Qor'aan werd door vele Moslims van buiten geleerd

Het is een bekend feit dat een groot aantal metgezellen van de Heilige Profeet de Qor'aan van buiten had geleerd. De Heilige Profeet zond in het vierde

jaar van de Hidjrah een zevental zijner Metgezellen uit als leraars voor bepaalde stammen, en ieder van deze Metgezellen kende de Qor'aan uit het hoofd.

De Profeet hield toezicht

Zij, die de Qor'aan uit het hoofd hadden geleerd, brachten het grootste gedeelte van hun tijd er mee door, het Heilige Boek op alle uren van de dag en de nacht aan anderen op te zeggen. Hafiz Aboe'ala vertelt, dat de Heilige Profeet op een keer er van in kennis werd gesteld, dat Aboe Moesa in zijn huis mensen onderwees in het reciteren van de Qor'aan. De Profeet liet zich naar een gedeelte van het huis brengen, waar hij naar Aboe Moesa kon luisteren zonder dat zijn aanwezigheid aan het vergaderde gezelschap bekend werd. Toen hij vanuit deze plaats Aboe Moesa de Qor'aan hoorde reciteren, was hij over de wijze van opzeggen zeer tevreden en maakte de opmerking: „Hij reciteert de Qor'aan op de schone wijze van de Profeet David” (Moslim, Kitab-os-Salat). Dit bewijst, dat de Heilige Profeet moeite deed om toezicht te houden op het reciteren van de Qor'aan door anderen dan de vier personen, die hij als hoofd-leraars van de Qor'aan had benoemd en er zorg voor droeg, dat geen fout in de recitatie zou sluipen.

Imam Ahmad bin Hanmbal vertelt op gezag van Djabir bin 'Abdullah dat de Heilige Profeet op een keer, toen hij in de moskee kwam en daar mensen vond, die de Qor'aan aan het reciteren waren, de volgende woorden tot dezen richtte: „Blijft de Qor'aan reciteren en doet dit goed; laat het uw streven zijn om hierdoor het behagen Gods te verdienen, voordat de tijd komt dat mensen de Qor'aan wel op de juiste wijze zullen reciteren, doch met het doel om er een broodwinning van te maken in plaats van hun harten er door te reinigen” (Mosnad, Bd. 3). Djabir bin 'Abdullah vertelt, dat het gezelschap, dat zich bij deze gelegenheid met het opzeggen van de Qor'aan bezighield, niet alleen uit de Mohadje'rien en de Ansaar doch tevens uit woestijnbewoners en niet-Arabieren bestond.

Duizenden Moslims hadden de Qor'aan uit het hoofd geleerd

Zij, die bij het leven van de Profeet zich in het reciteren van de Qor'aan hadden bekwaamd, telden reeds duizenden. Onmiddellijk na de dood van de Profeet, toen Mosailamah de oorlog verklaarde en aan het hoofd van honderdduizend krijgslieden tegen Medina oprukte, zond Aboe Bakr onder bevel van Chalid bin Walied een krijgsmacht van dertienduizend soldaten uit om zich tegen Mosailamah te verzetten. Daar dit aantal velen bevatte, die slechts kort geleden de Islam hadden aanvaard en nog niet met zijn geest en tradities doordrongen waren, werden de Moslim-strijdkrachten op vele plaatsen teruggedrongen. Op dit ogenblik opperden enige metgezellen van de Heilige Profeet, die de Qor'aan uit het hoofd kenden, het voorstel dat al degenen in het leger, die de Qor'aan van buiten kenden, tot een aparte strijdkracht zouden worden gevormd om daarna tegen Mosailamah's manschappen te worden uitgezonden. De gedachte, die aan dit voorstel ten grondslag lag, was, dat deze mensen, die de diepe waarde van de Islam hadden leren kennen en de behoefte voelden om deze met hun levens te verdedigen, een ijver en toewijding aan de dag zouden leggen, die hen tegen de veel grotere aantallen van de vijand zouden doen zegevieren. Chalid bin Walied aanvaardde dit voorstel en ging over tot vorming van een speciale strijdkracht van mannen, die de Qor'aan uit het hoofd kenden. Deze strijdkracht, welke drieduizend man telde, viel Mosailamah's legermacht met zulk

een hevigheid aan, dat deze tot de terugtocht werd gedwongen en werd verslagen. Bij deze gelegenheid verkozen de drieduizend man als hun wachtwoord: „O gij die de Soera-tol-Baqarah van buiten kent” (Soera-tol-Baqarah werd vermeld als zijnde het langste hoofdstuk van de Qor’aan). Van deze speciale strijdkracht van drieduizend man sneuvelden er vijfhonderd bij deze slag. Sir William Muir zegt hiervan: „De slachting onder de „Lezers” (zij die de Qor’aan uit het hoofd kenden) was zo groot dat Omar het idee kreeg om de Heilige Tekst te verzamelen, opdat geen gedeelte daarvan zou verloren gaan” (The Caliphate).

Wij zien dus dat de Qor’aan reeds in de tijd van de Heilige Profeet werd opgetekend, voortdurend gereciteerd en door duizenden in zijn geheel van buiten geleerd, hoewel de tekst nog niet in een band was verzameld.

VERZAMELING VAN DE QOR’AAN TOT EEN BAND

Toen het bekend werd dat vijfhonderd van de recitators van de Qor’aan in de strijd met Mosailamah’s leger waren gesneuveld, zei ’Omar tegen Aboe Bakr (die toentertijd Chalifah was) dat indien zij, die de Qor’aan van buiten kenden, in zo groten getale bij veldslagen sneuvelden, de beveiliging van de tekst-zuiverheid van dit Heilige Boek een moeilijk probleem zou kunnen worden en dat de tijd was gekomen om de gehele Qor’aan in één band te verzamelen. Aboe Bakr aarzelde in het begin, doch ten slotte aanvaardde hij de suggestie van Omar en benoemde één van de personen, die op dictaat van de Heilige Profeet de Qor’aan optekenden, n.l. Zaid bin Sabit, om de tekst van de Qor’aan in één band te verenigen; hij benoemde tevens vooraanstaande metgezellen van de Heilige Profeet om hem bij dit werk behulpzaam te zijn. Aboe Bakr gaf opdracht om de tekst van de Qor’aan uit de opgetekende fragmenten tot een geheel te verenigen en de nauwkeurigheid van de tekst door twee personen, die de Qor’aan van buiten kenden, te laten waarmerken.

Geen mogelijkheid voor wijzigingen, om in de Qor’aan te sluipen

Kan men nu met het oog op deze feiten suggereren, dat in de tijd tussen de dood van de Heilige Profeet en het in band verzamelen van de Qor’aan onder leiding van Aboe Bakr en onder toezicht van Zaid bin Sabit enige wijzigingen in de tekst van de Qor’aan zouden zijn geslopen? Kan men redelijkerwijs suggereren, dat enige moeilijkheid zou kunnen ontstaan in het samenstellen van een boek, dat iedere dag voortdurend door een groot aantal mensen werd opgezegd en waarvan de gehele tekst van het begin tot het einde gedurende de vastenmaand Ramadan werd gereciteerd door personen die het Boek in de geheugens hadden geprent van de tot gemeenschappelijk gebed vergaderde Moslims, terwijl de gemeenschap zelf een groot aantal mensen bevatte die het Boek in zijn geheel van buiten kenden? Een Boek, nota bene, waarvan de samenstelling was toevertrouwd aan een persoon die zelf een van de optekenaars van de Qor’aan was en het Boek in zijn geheel uit het hoofd kende. Indien het op deze wijze samengestelde Boek zelfs maar de geringste afwijking van de door de profeet gedicteerde en door zoveel mensen van buiten geleerde tekst had bevat, zou deze onmiddellijk zijn ontdekt en gecorrigeerd. Aldus is de echtheid en nauwkeurigheid van de tekst van de Qor’aan op grond van de sterkste en meest onweerlegbare bewijzen vast komen te staan. Van geen ander geschrift der wereld staat de juistheid zo ver buiten twijfel als die van de Qor’aan.

Osmans copieën van de Qor'aan kenden geen wijzigingen

In de tijd van Osman werden klachten ontvangen, dat verschillende volksstammen bepaalde woorden van de Qor'aan op hun eigen wijze uitspraken met als gevolg, dat niet-Moslams die deze woorden hoorden de indruk kregen alsof er afwijkingen in de tekst van de Qor'aan bestonden. Wij hebben reeds uiteengezet, dat deze afwijkingen toe te schrijven zijn aan het stam- of familiegebruik en in geen geval tekstwijzigingen betekenen, noch enige invloed hebben op de betekenis van welk woord ook. Niettemin achtte Osman het verstandig om zelfs in de uitspraak der klinkertekens alle afwijkingen te verbieden. Hij liet exemplaren vervaardigen van de tekst die in de tijd van Aboe Bakr was verzameld en verzond deze exemplaren naar verschillende Moslim-gebiedsdelen, terwijl hij tevens voorschreef dat geen afwijking van de gestandaardiseerde tekst, ook al was het alleen maar in de uitspraak van klinkertekens, kon worden toegestaan. In de tijd van de Heilige Profeet was het maatschappelijk leven van de Arabieren op de indeling in volksstammen gebaseerd; iedere stam voerde een afzonderlijk en van de andere onafhankelijk bestaan. In hun spraak waren zij gewoon bepaalde woorden volgens hun eigen gebruik uit te spreken. Toen deze verschillende stammen nu de Islam aanvaardden werden zij tot een cultuurgemeenschap samengesmolten met als voertaal het Arabisch. Het aantal geletterde mensen onder de Arabieren nam snel toe en het werd ieder hunner gemakkelijk zich de juiste literaire uitspraak van ieder Arabisch woord eigen te maken. Hiervoor werd de taal van Mekka norm. In de tijd van Osman bestond dus geen reden meer om bij het reciteren van de Qor'aan de klinkerpunten op verschillende wijzen volgens stamgebruiken uit te spreken, vooral indien zulke verschillen aanleiding konden geven tot misvattingen bij niet-Arabieren. De zeer verstandige en tijdige maatregel van Osman is door niet-Moslimse schrijvers tot basis gemaakt voor de beschuldiging dat Osman wijzigingen in de Qor'aan zou hebben aangebracht of dat de door hem uitgereikte exemplaren van de Qor'aan op de een of andere wijze zouden zijn afgeweken van de standaardtekst of van hetgeen aan de Heilige Profeet werd geopenbaard. Deze schrijvers verbeelden zich dat zij een krachtig aanvalswapen tegen de nauwkeurigheid van de tekst van de Qor'aan hebben ontdekt. Wie echter de Arabische taal beheerst en met de wordingsgeschiedenis van de Qor'aan bekend is, lacht eenvoudig over het gebrek aan verstand dat door deze mensen aan de dag wordt gelegd.

Er kan dus geen twijfel over bestaan dat de tekst van de Qor'aan, zoals deze door Osman werd uitgereikt, precies gelijk was aan hetgeen aan de Heilige Profeet werd geopenbaard. Evenmin kan er twijfel over bestaan dat de tekst van de Qor'aan geheel zuiver en ongeschonden is gebleven sedert de tijd, toen exemplaren van de standaardtekst door Osman naar verschillende Moslim-gebiedsdelen werden verzonden. Deze exemplaren werden op hun beurt zo snel en op zo grote schaal vermenigvuldigd, dat kort daarna haast ieder geletterde Moslim een eigen exemplaar van de Qor'aan bezat. Er wordt vermeld dat enige jaren later, tijdens de strijd tussen 'Ali en Mo'awiya, de soldaten van laatstgenoemde exemplaren van de Qor'aan aan de punten hunner lansen bonden en bekendmaakten dat de Qor'aan tussen de tegenover elkander staande partijen zou beslissen (The Caliphate). Dit bewijst, dat het in die tijd voor iedere Moslim gewoon was een eigen exemplaar van de Qor'aan te bezitten.

Het uit het hoofd leren van de Qor'aan wordt voortgezet

Het reciteren, het afschrijven, alsmede het publiceren van de Qor'aan is steeds beschouwd als een werk van grote geestelijke verdienste in de Islam. Wij weten

immers uit de geschiedenis, dat vooraanstaande Moslim-geestelijken en zelfs Moslim-staatshoofden zich met het afschrijven van de Qor'aan bezighielden. Zelfs in een niet-Arabisch land als Indië, eeuwen na de tijd van de Heilige Profeet, toen de Moslims in vele opzichten Hindoe-gewoonten en -gebruiken hadden aangenomen, wijdde de grote Mongoolse Keizer Aurangzeeb zijn vrije tijd aan het overschrijven van de tekst van de Qor'aan. Naar vermeld wordt schreef hij eigenhandig zeven volledige exemplaren van dit Heilige Boek.

De Qor'aan kan men gemakkelijk uit het hoofd leren

Het uit het hoofd leren van de Qor'aan bleef geenszins tot de tijd van de Heilige Profeet of van de eerste Chalifah's beperkt. Zelfs nadat geschreven exemplaren van de Qor'aan op grote schaal vervaardigd en gemakkelijk verkrijgbaar waren, werd de Qor'aan in iedere eeuw door tal van Moslims van buiten geleerd. Volgens een bescheiden schatting hebben tussen honderd en tweehonderd duizend Moslims gedurende alle tijdperken van de Moslim-geschiedenis de Qor'aan uit het hoofd geleerd; in sommige gevallen ging het aantal dergelijke personen deze schatting verre te boven. Europese schrijvers, die zich geen rekenschap geven van de gevoelens der Moslims en van de mate van liefde en toewijding die door de Qor'aan in hun harten wordt gewekt, zijn niet geneigd te geloven, dat de zuiverheid en nauwkeurigheid van de tekst van de Qor'aan op deze wijze door de Moslims is beveiligd; zij constateren dat er in de geschiedenis geen enkel geval vermeld staat, waarin een persoon de gehele Bijbel van buiten had geleerd en het schijnt hun om deze reden niet aannemelijk, dat de gehele tekst van de Qor'aan uit het hoofd zou zijn geleerd door tal van mensen in elk geslacht. Men moet echter hierbij bedenken, dat de Qor'aan in een buitengewoon rhythmische taal is vervat, waardoor het Boek zich vrij gemakkelijk in het geheugen laat inprenten. De oudste zoon van de schrijver, Mirza Nasir Ahmad, die een B. A. van de Punjab Universiteit en een M. A. van de Oxford Universiteit is, had onder schrijvers toezicht de gehele Qor'aan van buiten geleerd, alvorens zijn wereldlijke studie cursus te beginnen. In een kleine plaats als Qadian kenden twee doctoren en gepromoveerden de Qor'aan uit het hoofd. Eén van deze doctoren leerde binnen het tijdsbestek van vier tot vijf maanden de gehele Qor'aan van buiten. De vader van Zafrulla Khan (Minister van Buitenlandse Zaken van Pakistan), leerde de gehele Qor'aan uit het hoofd binnen het tijdsbestek van enige maanden, nadat hij de leeftijd van vijftig jaar had bereikt. Hafiz Ghulam Mohammad, die vroeger Missionaris bij onze Zending in Mauritius was, leerde in drie maanden de Qor'aan van buiten. Toen de schrijver zich op de bedevaart naar Mekka bevond, ontmoette hij de kleinzoon van Munshi Mohammad Djamal-'ud-Din Khan (die gedurende een aantal jaren Minister was geweest in de staat Bhopal); deze deelde de schrijver mede dat hij er in was geslaagd om binnen een maand de Qor'aan van buiten te leren. Uit deze voorbeelden moge blijken, dat de Qor'aan inderdaad in een zodanige taal is geschreven, dat de tekst zeer gemakkelijk in het geheugen bewaard blijft. Zeer bejaarde personen hebben de schrijver verteld, dat Mirza Gul Mohammad, overgrootvader van de Stichter der Ahmadiyya Beweging, die in de tijd van de Mongoolse Keizer Alamgir II leefde, bij zijn hof vijfhonderd personen onderhield die de gehele Qor'aan van buiten kenden. Mirza Gul Mohammad was een opperhoofd, dat over een gebied van tweehonderd vijftig vierkante mijlen gezag uitoefende. In sommige streken van Indië, een land waar de Arabische taal niet algemeen wordt verstaan, heeft een groot getal der Moslims door de eeuwen heen de gewoonte gehad de Qor'aan

uit het hoofd te leren.

Een van de maatregelen, die door de Moslims worden toegepast om de tekst-zuiverheid van de Qor'aan te beveiligen – en hiernaar wordt reeds eeuwen gehandeld –, is, dat kinderen, die blind geboren zijn of die in hun kindsheid hun gezichtsvermogen verliezen, worden aangemoedigd de Qor'aan van buiten te leren. Dit geschiedt uit de overweging dat een blinde, die niet in staat is een normaal beroep uit te oefenen, zijn gebrek ten nutte kan maken door bewaarder te worden van de tekst van de Qor'aan. Deze gewoonte is zo verspreid dat men in Indië en Pakistan aan blinde Moslims zonder discriminatie de eretitel verleent van Hafiz (d. w. z. bewaarder), waarmede bedoeld wordt een persoon, die de bewaarder is geworden van de tekst van de Qor'aan door deze in zijn geheugen te griffen.

Gedurende de maand Ramadan wordt de gehele Qor'aan in de loop van het gemeenschappelijk gebed hardop gereciteerd in alle hoofdmoskeeën in de gehele wereld. De Imam reciteert de Qor'aan, terwijl een andere Hafiz, die onmiddellijk achter hem staat, waakt over de nauwkeurigheid van de recitatie en de Imam – in geval dit nodig mocht zijn – de op te zeggen woorden helpt herinneren. Zo wordt de gehele Qor'aan gedurende de maand Ramadan in honderden, ja, duizenden moskeeën in alle werelddelen gereciteerd.

Getuigenis van buitenstaanders

Dit zijn dus de verschillende maatregelen en voorzieningen, die door de Moslims zijn getroffen, teneinde de zuiverheid en nauwkeurigheid van de tekst van de Qor'aan te beveiligen, met als gevolg dat zelfs de bitterste vijanden van de Islam hebben moeten erkennen, dat de tekst van de Qor'aan sedert de tijd van de Heilige Profeet ten volle is gewaarborgd. Men kan daarom met het volste vertrouwen beweren, dat de Qor'aan heden in precies dezelfde vorm bestaat als waarin hij door de Heilige Profeet aan de wereld is gegeven. Het getuigenis van enige Westerse schrijvers laten wij hieronder volgen:

In zijn werk, „The Life of Mohammad” (blz. XXVIII) resumeert Sir William Muir zijn conclusie over dit onderwerp als volgt: „Hetgeen wij in handen hebben is, zij het dan ook misschien door hem zelf gecorrigeerd, nog altijd van hem . . .” „Wij mogen op de sterkste bewijsgronden beweren, dat elk vers van de Qor'aan de echte en onveranderde compositie is van Mohammad zelf” (blz. XXVIII). „Er bestaat overigens alle zekerheid, zowel inwendige als uitwendige, dat wij de tekst bezitten, die Mohammad zelf afleverde en gebruikte” (blz. XXVII). En verder „. . . en concluderen wij met ten minste een benadering van de uitspraak van Von Hammer, dat wij de Qor'aan even zeker voor het woord van Mohammad houden als de Mohammedanen dit Boek voor het woord Gods houden” (blz. XXVIII).

Nöldeke zegt: „Kleine schrijffouten mogen er wel geweest zijn, doch de Qor'aan van Osman bevat niets dan echte elementen, hoewel deze soms in een zonderlinge volgorde voorkomen. De pogingen van Europese geleerden om het bestaan van latere tussenvoegingen in de Qor'aan te bewijzen zijn mislukt” (Enc. Brit. 9th edition, onder het woord „Quran”).

VOLGORDE DER HOOFDSTUKKEN EN VERZEN

Er wordt soms beweerd, dat de rangschikking der hoofdstukken van de Qor'aan het werk van Osman was. Dit is niet juist. Het is goed bekend, dat de Heilige Profeet in de maand Ramadan de gehele Qor'aan placht te reciteren en enigen zijner metgezellen deden dit ook. Er wordt ook in de tradities melding van gemaakt, dat de Heilige Profeet gedurende de maand Ramadan de gehele Qor'aan aan de engel Gabriël placht te reciteren (Bocharie). Een niet-Moslim moge deze laatste verklaring niet kunnen aanvaarden, doch het staat buiten twijfel, dat de Heilige Profeet de Qor'aan inderdaad placht te reciteren en hij moet dit dan ook volgens een bepaald plan hebben gedaan.

Volgorde van de verzen

Na de dood van de Heilige Profeet bracht Ali gedurende geruime tijd geen bezoek meer bij Aboe Bakr, die tot Chalifah was benoemd. Aboe Bakr zond om hem en vroeg hem of hij er soms ontevreden over was dat hij (Aboe Bakr) tot Chalifah was benoemd. Ali antwoordde dat dit niet zo was, doch dat hij bezig was geweest met de Qor'aan over te schrijven in de volgorde, waarin dit Boek was geopenbaard, daar hij ten tijde van het overlijden van de Profeet besloten had dit werk te ondernemen. Ook hieruit blijkt weer, dat het in de tijd van de Heilige Profeet gebruikelijk was de Qor'aan in een bepaalde volgorde te reciteren en dat deze volgorde anders was dan die, waarin het Boek was geopenbaard. Het was om deze reden dat Ali besloot het Boek over te schrijven en de volgorde waarin het was geopenbaard, opdat ook deze volgorde voor geschiedkundige doeleinden bewaard zou blijven. Er zijn tradities die vermelden dat, wanneer een vers of een groep verzen aan de Heilige Profeet was geopenbaard, deze dan om een van de optekenaars zond en hem gelastte dit vers of deze verzen op te tekenen, waarbij de Profeet tevens aangaf in welk hoofdstuk en op welke plaats het vers of de verzen in kwestie thuis behoorden.

Logisch verband tussen de verschillende Soerah's

Het sterkste bewijs voor de juistheid der bij het samenstellen van de Qor'aan aangenomen volgorde, wordt echter door de inhoud zelf geleverd. Bij het bestuderen van de Qor'aan blijkt duidelijk, dat de in elk hoofdstuk behandelde materie verband houdt met de materie van de voorafgaande en volgende hoofdstukken. Indien de bestaande volgorde uitsluitend met het oog op de lengte van elk hoofdstuk door 'Osman was aangenomen, hoe komt het dan dat deze volgorde een logische opeenvolging van onderwerpen en materie vertoont? Soera-tol-Fatihah werd bijvoorbeeld in Mekka geopenbaard en is het openingshoofdstuk van de Qor'aan. Soera-tol-Baqarah werd in Medina geopenbaard en volgt onmiddellijk na Soera-tol-Fatihah, terwijl verscheidene tussentijds geopenbaarde hoofdstukken overgeslagen zijn. Nu beweren Westerse schrijvers, dat Soera-tol-Baqarah aan het begin is gezet, omdat dit het langste hoofdstuk van de Qor'aan is. Ten eerste vergeten zij, dat het eerste hoofdstuk van de Qor'aan niet Soera-tol-Baqarah, doch de Soera-tol-Fatihah is, zijnde deze een zeer korte Soerah die uit slechts zeven verzen bestaat. Bovendien vindt men bij het lezen van Soera-tol-Fatihah, dat deze eindigt met het gebed: „Leid ons op het juiste pad”, terwijl Soera-tol-Baqarah, die het onmiddellijk daarop volgende hoofdstuk voorstelt met het vers opent: „Dit is een volmaakt Boek; daarin is geen twijfel; het is een leidraad voor de rechtvaardigen”.

Indien de plaatsing van Soera-tol-Baqarah achter Soera-tol-Fatihah alleen gekozen is om de reden, dat eerstgenoemde Soera het langste hoofdstuk van de Qor'aan is, hoe komt het dan, dat reeds het openingsvers antwoord geeft op het onmiddellijk voorafgaande hoofdstuk, n.l. Soera-tol-Fatihah? Soera-tol-Fatihah sluit namelijk met een gebed om leiding, terwijl Soera-tol-Baqarah met een vers opent, dat op de leiding wijst om welke aan het slot van het vorige hoofdstuk werd gebeden. Dit is geen toeval, want dezelfde logische opeenvolging van onderwerpen en materie wordt in de gehele Qor'aan gehandhaafd, ondanks het feit dat een te Mekka geopenbaard hoofdstuk soms volgt op een te Medina geopenbaard en omgekeerd. Dit bewijst, dat de in de Qor'aan bestaande opeenvolging van hoofdstukken en verzen onder goddelijke leiding is vastgesteld.

Waarom werd de Qor'aan in een andere volgorde verzameld?

Dit geeft nu aanleiding tot de vraag waarom de in de samenstelling van de Qor'aan toegepaste rangschikking anders is dan de volgorde, waarin de verzen van dit Boek werden geopenbaard. Het antwoord hierop is, dat in de tijd toen de Qor'aan werd geopenbaard, de daarin behelsde leerstellingen voor de Arabieren geheel nieuw en onbekend waren. Het was in de eerste plaats noodzakelijk hun geesten vertrouwd te maken met de achtergrond der Islaëmietische leerstellingen om hen er op voor te bereiden de bijzonderheden van deze leerstellingen te ontvangen. Om deze reden werden de eerste openbaringen in de vorm gegoten van korte hoofdstukken, die de grondleerstellingen bevatten zoals de eenheid Gods, vriendelijkheid en welwillendheid jegens de armen, de noodzakelijkheid van de eredienst en gedachtenis Gods en de daaruit te trekken voordelen, alsook profetieën over de tegenstand die de Heilige Profeet zou moeten ontmoeten, hoe de Moslims zouden worden behandeld, welke voortgang de Islam zou maken en wat voor een einde zijn vijanden en tegenstanders zouden ontmoeten. Naarmate het aantal Moslims toenam en de Islam zich meer verspreidde werden ook de bijzonderheden van de Islaëmietische wet en leerstellingen geopenbaard. De volgorde waarin de Qor'aan werd geopenbaard was dan ook het meest geschikt voor de behoeften der tijden, waarin deze openbaring plaatsvond, doch toen de openbaring voltooid en door honderdduizenden mensen aangenomen was en zelfs de niet-Moslims de achtergrond hiervan kenden, werd het noodzakelijk de Qor'aanse leerstellingen uit een ander gezichtspunt aan de Moslims voor te stellen. Om in deze behoefte te voorzien bleef de Heilige Profeet onder goddelijke leiding aanwijzingen geven omtrent de permanente samenstelling van de Qor'aan voor het toekomstig gebruik.

Een wonder

Het is inderdaad een opvallend wonder van de Qor'aan, dat deze geopenbaard werd in de volgorde die het meest geschikt was voor de behoeften van de tijd, waarin deze openbaring gegeven werd, terwijl de inhoud voor het permanente gebruik werd gerangschikt in de volgorde, die zich het best zou lenen voor de behoeften van Moslims in latere tijden. Het openbaren van een boek in fragmenten over een tijdperk van drie en twintig jaar in een aan dat tijdperk aangepaste volgorde en het gelijktijdig gieten van hetzelfde boek in een vorm, die zich het best zou lenen voor de behoeften van toekomstige eeuwen was een prestatie, die alleen onder goddelijke leiding kon worden volvoerd.